

5. **Кодекс** Республики Казахстан «О браке (супружестве) и семье». – Режим доступа : online.zakon.kz/Document/?doc_id=31102748.

6. **О демографической ситуации** в Республике Казахстан за январь – июнь 2014 года : пресс-релиз. – Режим доступа : www.stat.gov.kz/faces.

7. **Про внесення** зміни до розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 квітня 2008 року № 581 : розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 верес. 2013 р. № 699-р. – Режим доступу : www.ukrcensus.gov.ua/ukr/laws/laws_main.php.

8. **Sattarov R.** Чем может обернуться для России опережающий ее показатели рост населения в Казахстане?! – Режим доступа : www.demographia.ru/articles.

9. **Семьдесят миллионов тенге просит Статагентство Казахстана для завершения обработки данных переписи.** – Режим доступа : demoscope.ru/weekly/2010/0407/panorm01.php#9.

10. **Шустов А.** «Собирание этноса» в Казахстане. – Режим доступа : www.demographia.ru/articles.

List of references

1. **Vystupenie Prezidenta Respubliki Kazahstan Nazarbaeva N. A. na otkryitii III sessii Parlamenta RK chetvertogo sozyiva 1 sentyabrya 2009 goda.** – Rezhim dostupa : www.parlam.kz/ru/president-speech/23.

2. **Demograficheskiy ezhegodnik Kazahstana.** 2008 : stat. sb. – Astana : Agentstvo Respubliki Kazahstan po statistike, 2009. – 637 c.

3. **Demograficheskiy ezhegodnik Kazahstana.** 2012 : stat. sb. – Astana : Agentstvo Respubliki Kazahstan po statistike, 2013. – 840 c.

4. **Itogi natsionalnoy perepisi naseleniya 2009 goda.** – Rezhim dostupa : www.stat.gov.kz/faces.

5. **Kodeks Respubliki Kazahstan «O brake (supruzhestve) i seme».** – Rezhim dostupa : online.zakon.kz/Document/?doc_id=31102748.

6. **О демографической ситуации в Республике Казахстан за январь – июнь 2014 года** : press-reliz. – Rezhim dostupa : www.stat.gov.kz/faces.

7. **Pro vnesennia** zminy do rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrayny vid 9 kvitnia 2008 roku № 581 : rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrayny vid 4 veres. 2013 r. № 699-r. – Rezhym dostupu : www.ukrcensus.gov.ua/ukr/laws/laws_main.php.

8. **Sattarov R.** Chem mozhet obernutsya dlya Rossii operezhayuschiy ee pokazateli rost naseleniya v Kazahstane?! – Rezhim dostupa : www.demographia.ru/articles.

9. **Semdesyat millionov tenge prosit Statagentstvo Kazahstana dlya zaversheniya obrabotki danniyih perepisi.** – Rezhim dostupa : demoscope.ru/weekly/2010/0407/panorm01.php#9.

10. **Shustov A.** «Sobiranie etnosa» v Kazahstane. – Rezhim dostupa : www.demographia.ru/articles.

Надійшла до редколегії 04.11.14

Катерина ПАСТУХ

Національна академія державного управління

при Президентові України

Харківський регіональний інститут державного управління

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ В УКРАЇНІ

Досліджується нормативно-правове забезпечення формування та реалізації державної економічної політики на регіональному рівні. Розробляються пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правової бази формування та реалізації державної економічної політики на регіональному рівні.

Ключові слова: нормативно-правове забезпечення, державна економічна політика на регіональному рівні, етапи формування та реалізації державної економічної політики на регіональному рівні, регіон, закон.

Екатерина Пастух. Нормативно-правовое обеспечение формирования и реализации государственной экономической политики на региональном уровне в Украине

Исследуется нормативно-правовое обеспечение формирования и реализации государственной экономической политики на региональном уровне. Разрабатываются предложения по усовершенствованию нормативно-правовой базы формирования, реализации государственной экономической политики на региональном уровне.

Ключевые слова: нормативно-правовое обеспечение, государственная экономическая политика на региональном уровне, этапы формирования и реализации государственной экономической политики на региональном уровне, регион, закон.

Kateryna Pastukh. Normative legal provision of formation and implementation of state economic policy at regional level in Ukraine

Normative legal provision of formation and implementation of state economic policy at regional level has been studied. Some suggestions as for advancement of normative legal base of formation and implementation of state economic policy at regional level have been worked out.

Key words: normative legal provision, state economic policy at regional level, stages of formation and implementation of state economic policy at regional level, region, law.

Унаслідок різного соціально-економічного розвитку регіонів, недосконалості системи врядування щодо регіонального розвитку в

Україні значної уваги потребує вивчення та вдосконалення нормативно-правової бази формування та реалізації державної економічної політики на регіональному рівні. Останнім часом процеси нормативно-правового забезпечення формування та реалізації державної економічної політики на регіональному рівні активізувалися, але в Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 р. наголошується на необхідності її вдосконалення [17].

Питанням нормативно-правового забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики присвячені праці В. Бакуменка, В. Воротіна, М. Латиніна, В. Мамонової, М. Пашкевич та ін. В. Бакуменко, зауважуючи про існування недоліків нормативно-правових актів та відсутність ефективних механізмів їх реалізації, підкреслює необхідність збільшення уваги розробці нормативно-правової бази [1]. В. Воротін, досліджуючи нормативно-правові акти, предметом регулювання яких є регіональний рівень державної політики, вказує на відсутність основного закону щодо регулювання регіонального розвитку [3]. М. Латинін звертає увагу на необхідність подальшого вдосконалення законодавчого регулювання в контексті якісного формування та реалізації державної регіональної політики [7]. В. Мамонова зазначає, що законодавчі акти державної регіональної політики не охоплюють усі напрями та механізми формування і реалізації такої політики, та підкреслює необхідність застосування системного підходу до вдосконалення правового забезпечення державної регіональної політики [8]. На думку М. Пашкевич, правова база для здійснення державної регіональної політики сформована не повністю та має фрагментарний характер [9].

Важливість наукового дослідження зумовлена тим, що в Україні недостатньо досліджені залишається питання щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення формування та реалізації державної економічної політики на регіональному рівні в Україні, яке в умовах сьогодення набуває науково-практичного значення.

Метою статті є розробка пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення формування та реалізації державної економічної політики на регіональному рівні в Україні.

Проблеми формування та реалізації державної економічної політики на регіональному рівні вирішуються, насамперед, відповідно до індивідуальних особливостей регіону з використанням взаємопов'язаної нормативно-правової бази, що регулює діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Оскільки державна економічна політика на регіональному рівні є складовою частиною державної регіональної політики, у Концепції державної регіональної політики закладені концептуальні її засади [6]. Слід підкреслити важливість головної мети, визначеній в

концепції, принципів, на яких базується державна регіональна політика, напрямів удосконалення державного регулювання розвитку регіонів, підвищення ролі та відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за соціальний та економічний розвиток регіонів.

Зазначимо, що в нормативно-правовій базі України відсутнє визначення поняття «державна економічна політика на регіональному рівні». Проте цей термін згадується, наприклад, у Концепції державної регіональної політики (у підвищенні вимог до результативності її реалізації). Основні засади внутрішньої політики в економічній сфері, сferах розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів визначені в Законі України «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики» [16].

Основними складовими нормативно-правової бази формування та реалізації державної економічної політики на регіональному рівні є: Конституція України, кодекси України, закони України, акти Президента України та Кабінету Міністрів України та ін. Виділяють чотири етапи формування та реалізації державної економічної політики на регіональному рівні (таблиця).

На першому етапі відбувається визначення суспільних проблем, цілей державної економічної політики на регіональному рівні. Конституція України як правова основа державного управління визначає форму правління, державний устрій, правовий режим, правові засади здійснення державотворчих процесів, загальні цілі та встановлення основних механізмів їх досягнення [5]. Закон України «Про Генеральну схему планування території України» від 7 лютого 2002 р. № 3059-III визначає пріоритети та концептуальні вирішення планування і використання території країни [10].

Законом України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 р. № 2411-VI визначені засади внутрішньої політики у сферах розбудови державності, розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів, в економічній та інших сферах. Ці засади визначають принципи та пріоритети державної політики у згаданих сферах [16]. У Концепції державної регіональної політики, затвердженої Указом Президента України від 25 січня 2001 р. № 341/2001, визначені головна мета, принципи, на яких базується державна регіональна політика, напрями вдосконалення державного регулювання розвитку регіонів, підвищення ролі та відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за соціальний і економічний розвиток регіонів [6]. У Державній стратегії регіонального розвитку до 2020 р. визначені цілі державної регіональної політики, засади формування та реалізації державної регіональної політики, основні завдання органів

Нормативно-правова база етапів формування і реалізації державної економічної політики на регіональному рівні

Етап	Нормативно-правові документи
1. Визначення суспільних проблем, цілей державної економічної політики на регіональному рівні	Конституція України; Закони України «Про Генеральну схему планування території України»; «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики»; «Про стимулювання розвитку регіонів»; Указ Президента України «Про Концепцію державної регіональної економічної політики»; Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку до 2020 року» та ін.
2. Розробка та легітимація державної економічної політики на регіональному рівні	Конституція України; закони України «Про Генеральну схему планування території України»; «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики»; «Про стимулювання розвитку регіонів»; «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України»; «Про державні цільові програми»; «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон»; «Про транскордонне співробітництво»; Указ Президента України «Про Концепцію державної регіональної економічної політики»; Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку до 2020 року»
3. Здійснення та моніторинг державної економічної політики на регіональному рівні	Конституція України; Бюджетний Кодекс України; Господарський Кодекс України; Закони України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики»; «Про місцеве самоврядування в Україні»; «Про місцеві державні адміністрації»; «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України «Про державні цільові програми»; «Про транскордонне співробітництво»; «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» та ін.
4. Оцінка і коригування державної економічної політики на регіональному рівні	Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку до 2020 року»; «Про запровадження проведення оцінки результатів діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій»; «Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів» та ін.

виконавчої влади і органів місцевого самоврядування [17]. Правові, організаційні, економічні засади реалізації державної регіональної політики щодо стимулювання розвитку регіонів та подолання депресивності регіонів визначає Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» від 8 вересня 2005 р. № 2850-IV [20].

На другому етапі, де здійснюється розробка та легітимація державної економічної політики на регіональному рівні, необхідним нормативно-правовим актом є Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23 березня 2000 р. № 1602-ІІІ, який встановлює загальний порядок розроблення, затвердження та виконання прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку, а також права та відповідальність учасників державного прогнозування й розроблення програм економічного і соціального розвитку України [11]. Засади розроблення, затвердження та виконання державних цільових програм визначає Закон України «Про державні цільові програми» від 18 березня 2004 р. № 1621-ІV [12]. Слід зазначити, що під час розроблення проектів нормативно-правових актів повинні враховуватися засади внутрішньої і зовнішньої політики, визначені Законом України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 р. № 2411-ІІІ [16].

Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13 жовтня 1992 р. № 2673-ХІІ визначає порядок створення і ліквідації спеціальних (вільних) економічних зон на території України, механізм їх функціонування, загальні правові і економічні основи статусу цих зон [13]. Правові, економічні та організаційні засади транскордонного співробітництва в Україні визначає Закон України «Про транскордонне співробітництво» від 24 червня 2004 р. № 1861-ІV [21].

На третьому етапі, де відбувається здійснення та моніторинг державної економічної політики на регіональному рівні, вагомим нормативно-правовим актом є Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23 березня 2000 р. № 1602-ІІІ, який визначає правові, організаційні, економічні засади реалізації державної регіональної політики щодо формування цілісної системи прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку України, окремих галузей економіки та адміністративно-територіальних одиниць [11]. Засади виконання державних цільових програм визначає Закон України «Про державні цільові програми» від 18 березня 2004 р. № 1621-ІV [12].

До кодексів України, предметом регулювання яких є регіональний рівень державної економічної політики, належать бюджетний та господарський кодекси України. Правові основи господарської діяльності, яка базується на різноманітності суб'єктів господарювання різних форм власності, встановлює Господарський кодекс України [4]. Відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, та

контроль за дотриманням бюджетного законодавства регулюються Бюджетним кодексом України [2].

В Україні із законодавчих актів, які регулюють правовідносини, що виникають з приводу державного впливу на розвиток регіонів, у тому числі розподіл повноважень між органами різних гілок влади, виділяють закони України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV [19] та «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР [18].

На четвертому етапі, де відбувається оцінювання і коригування державної економічної політики на регіональному рівні, важливим нормативно-правовим актом є Державна стратегія регіонального розвитку до 2020 р. [17].

Необхідними нормативно-правовими актами на цьому етапі також є: постанова Кабінету Міністрів України «Про запровадження проведення оцінки результатів діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій» від 9 червня 2011 р. № 650 [15], яка проводиться з метою виявлення проблем, підвищення ефективності виконання державних управлінських рішень; постанова Кабінету Міністрів України «Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів» від 20 травня 2009 р. № 476 [14], яка проводиться задля запобігання поглибленню диференціації соціально-економічного розвитку регіонів.

До виявлених прогалин у нормативно-правовому забезпеченні процесів формування та реалізації державної економічної політики на регіональному рівні в Україні можна віднести: відсутність законодавчого закріплення процесів формування й реалізації державної економічної політики на регіональному рівні в Україні та чіткого визначення інструментів, механізмів реалізації такої політики.

Аналіз нормативно-правового забезпечення етапів процесів формування та реалізації державної економічної політики на регіональному рівні в Україні дає підстави стверджувати, що досі не створено взаємопов'язаної нормативно-правової бази, за допомогою якої держава послідовно здійснювала б вплив на регіональний економічний розвиток. Тому, на нашу думку, необхідним є прийняття закону України щодо основних зasad державної економічної політики на регіональному рівні з визначенням інструментів та механізмів реалізації такої політики. Вибраний Україною стратегічний курс на європейську інтеграцію зумовлює необхідність наукових досліджень щодо нормативно-правового забезпечення реалізації державної економічної політики на регіональному рівні в країнах Європейського Союзу.

Список використаних джерел

1. **Бакуменко В. Д.** Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики : монографія / В. Д. Бакуменко. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 328 с.
2. **Бюджетний** кодекс України від 8 лип. 2010 р. № 2456-VI // Відом. Верховної Ради України. – 2010. – № 50. – Ст. 572.
3. **Воротін В. Є.** Модифікація механізму державного управління соціально-економічним розвитком регіонів України / В. Є. Воротін // Стратегічні пріоритети : наук.-аналіт. щокварт. зб. – К. : ФЕНІКС, 2010. – № 1 (14). – С. 5 – 10.
4. **Господарський** кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.
5. **Конституція** України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
6. **Концепція** державної регіональної політики : затверджена Указом Президента України від 25 трав. 2001 р. № 341/2001 // Офіц. віsn. України. – 2001. – № 22. – Ст. 983.
7. **Латинін М. А.** Нормативно-правове забезпечення етапів стратегічного планування у сфері державного управління регіональним розвитком в Україні / М. А. Латинін, А. І. Гнатенко // Теоретичні та прикладні питання державотворення : електрон. наук. фах. вид. – О., 2013. – № 13. – С. 179 – 195. – Режим доступу : irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv.
8. **Мамонова В. В.** Державна регіональна політика: проблеми формування правової бази / В. В. Мамонова // Публічне управління: теорія та практика : зб. наук. пр. Асоціації д-рів наук з держ. упр. – Х. : ДокНаукДержУпр, 2010. – № 1. – 178 с.
9. **Пашкевич М. С.** Наукові засади регулювання регіональної економіки : монографія / М. С. Пашкевич. – Д. : Нац. гірн. ун-т, 2012. – 790 с.
10. **Про Генеральну** схему планування території України : Закон України від 7 лют. 2002 р. № 3059-III // Відом. Верховної Ради України. – 2002. – № 30. – Ст. 204.
11. **Про державне** прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 берез. 2000 р. № 1602-III // Відом. Верховної Ради України. – 2000. – № 25. – Ст. 195.
12. **Про державні** цільові програми : Закон України від 18 берез. 2004 р. № 1621-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2004. – № 25. – Ст. 352.
13. **Про загальні** засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України від 13 жовт. 1992 р. № 2673-XII // Відом. Верховної Ради України. – 1992. – № 50. – Ст. 676.
14. **Про запровадження** оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів : Постанова Кабінету Міністрів України від 20 трав. 2009 р. № 476 // Офіц. віsn. України. – 2009. – № 37. – Ст. 1248.
15. **Про запровадження** проведення оцінки результатів діяльності Ради

міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 9 черв. 2011 р. № 650 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 46. – Ст. 1885.

16. **Про засади внутрішньої і зовнішньої політики** : Закон України від 1 лип. 2010 р. № 2411-VI // Відом. Верховної Ради України. – 2010. – № 40. – Ст. 527.

17. **Про затвердження** Державної стратегії регіонального розвитку до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серп. 2014 р. № 385 // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 70. – Ст. 1966.

18. **Про місцеве самоврядування** в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-BP // Відом. Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.

19. **Про місцеві** державні адміністрації : Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV // Відом. Верховної Ради України. – 1999. – № 20 – 21. – Ст. 190.

20. **Про стимулювання** розвитку регіонів : Закон України від 8 верес. 2005 р. № 2850-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2005. – № 51. – Ст. 548.

21. **Про транскордонне співробітництво** : Закон України від 24 черв. 2004 р. № 1861-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2004. – № 45. – Ст. 499.

List of references

1. **Bakumenko V. D.** Formuvannia derzhavno-upravlynskykh rishen: problemy teorii, metodolohii, praktyky : monohrafia / V. D. Bakumenko. – K. : Vyd-vo UADU, 2000. – 328 s.

2. **Biudzhetnyi kodeks** Ukrayni vid 8 lyp. 2010 r. № 2456-VI // Vidom. Verkhovnoi Rady Ukrayni. – 2010. – № 50. – St. 572.

3. **Vorotin V. Ye.** Modyifikatsiia mekhanizmu derzhavnoho upravlinnia sotsialno-ekonomichnym rozvytkom rehioniv Ukrayni / V. Ye. Vorotin // Stratehichni priorytety : nauk.-analit. shchokvart. zb. – K. : FENIKS, 2010. – № 1 (14). – S. 5 – 10.

4. **Hospodarskyi kodeks** Ukrayni vid 16 sich. 2003 r. № 436-IV // Vidom. Verkhovnoi Rady Ukrayni. – 2003. – № 18. – St. 144.

5. **Konstytutsiia** Ukrayni vid 28 chervnia 1996 r. № 254k/96-VR // Vidom. Verkhovnoi Rady Ukrayni. – 1996. – № 30. – St. 141.

6. **Kontseptsiiia** derzhavnoi rehionalnoi polityky : zatverdzhena Ukazom Prezydenta Ukrayni vid 25 trav. 2001 r. № 341/ 2001 // Ofits. visn. Ukrayni. – 2001. – № 22. – St. 983.

7. **Latynin M. A.** Normatyvno-pravove zabezpechennia etapiv stratehichchno planuvannia u sferi derzhavnoho upravlinnia rehionalnym rozvytkom v Ukrayni / M. A. Latynin, A. I. Hnatenko // Teoretychni ta prykladni pytannia derzhavotvorennia : elektron. nauk. fakh. vyd. – O., 2013. – № 13. – S. 179 – 195. – Rezhym dostupu : irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv.

8. **Mamonova V. V.** Derzhavna rehionalna polityka: problemy formuvannia pravovoї bazy / V. V. Mamonova // Publiche upravlinnia: teoriia ta praktyka : zb. nauk. pr. Asotsiatsii d-riv nauk z derzh. upr. – Kh. : DokNaukDerzhUpr, 2010. – № 1. – 178 s.

9. **Pashkevych M. S.** Naukovi zasady rehuliuvannia rehionalnoi ekonomiky : monohrafia / M. S. Pashkevych. – D. : Nats. hirn. un-t, 2012. – 790 s.

10. **Pro Heneralnu** skhemu planuvannia terytorii Ukrayni : Zakon Ukrayni vid 7 liut. 2002 r. № 3059-III // Vidom. Verkhovnoi Rady Ukrayni. – 2002. – № 30. – St. 204.

11. **Pro derzhavne** prohnozuvannia ta rozrobлення prohram ekonomichchno i sotsialnogo rozvytku Ukrayni : Zakon Ukrayni vid 23 berez. 2000 r. № 1602-III // Vidom. Verkhovnoi Rady Ukrayni. – 2000. – № 25. – St. 195.

12. **Pro derzhavnii** tsilovi prohramy : Zakon Ukrayni vid 18 berez. 2004 r. № 1621-IV // Vidom. Verkhovnoi Rady Ukrayni. – 2004. – № 25. – St. 352.

13. **Pro zahalni** zasady stvorennia i funktsionuvannia spetsialnykh (vilykh) ekonomichnykh zon: Zakon Ukrayni vid 13 zhovt. 1992 r. № 2673-XII // Vidom. Verkhovnoi Rady Ukrayni. – 1992. – № 50. – St. 676.

14. **Pro zaprovadzhennia** otsinky mizhrehionalnoi ta vnutrishnorehionalnoi dyferentsiatsii sotsialno-ekonomicchno rozvytku rehioniv : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayni vid 20 trav. 2009 r. № 476 // Ofits. visn. Ukrayni. – 2009. – № 37. – St. 1248.

15. **Pro zaprovadzhennia** provedennia otsinky rezultativ diialnosti Rady ministriv Avtonomnoi Respubliky Krym, oblasnykh, Kyivskoi ta Sevastopol'skoi miskykh derzhavnykh administratsii : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayni vid 9 cherv. 2011 r. № 650 // Ofits. visn. Ukrayni. – 2011. – № 46. – St. 1885.

16. **Pro zasady** vnutrishnoi i zovnishnoi polityky : Zakon Ukrayni vid 1 lyp. 2010 r. № 2411-VI // Vidom. Verkhovnoi Rady Ukrayni. – 2010. – № 40. – St. 527.

17. **Pro zatverdzhennia** Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku do 2020 roku : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayni vid 6 serp. 2014 r. № 385 // Ofits. visn. Ukrayni. – 2014. – № 70. – St. 1966.

18. **Pro mistseve** samovriaduvannia v Ukrayni : Zakon Ukrayni vid 21 trav. 1997 r. № 280/97-VR // Vidom. Verkhovnoi Rady Ukrayni. – 1997. – № 24. – St. 170.

19. **Pro mistsevi** derzhavni administratsii : Zakon Ukrayni vid 9 kvit. 1999 r. № 586-XIV // Vidom. Verkhovnoi Rady Ukrayni. – 1999. – № 20 – 21. – St. 190.

20. **Pro stymuliuvannia** rozvytku rehioniv : Zakon Ukrayni vid 8 veres. 2005 r. № 2850-IV // Vidom. Verkhovnoi Rady Ukrayni. – 2005. – № 51. – St. 548.

21. **Pro transkordonne** spivrobitnytstvo : Zakon Ukrayni vid 24 cherv. 2004 r. № 1861-IV // Vidom. Verkhovnoi Rady Ukrayni. – 2004. – № 45. – St. 499.

Надійшла до редколегії 21.10.14